

Zápis z jednání Pracovní skupiny pro jmenné zpracování 13.11.2025

Program:

1. Projednání (včetně metodiky) a schvalování návrhu zápisu autoritní podoby nakladatelů u české produkce v poli 710 v rámci doporučeného záznamu
2. Aktualizovaný kódovník rolí
3. Projednání a schvalování rozšíření doporučeného záznamu o kódy rolí v 1XX a 7XX
4. Info o (ne)uvádění kódu EAN v záznamech
5. Seznámení se základem aplikačního profilu RDA Official
6. Info k hodnotovým slovníkům
7. Info k veřejnému kontrolnímu programu (marc-validator)
8. Info k vývoji ReČeK
9. Projednání a schvalování (ne)změny zpracování vícesvazkových monografií na souborné záznamy

A) PS projednala a schválila následující změny v popisu vícesvazkových monografií:

S platností od 1.1.2026 se částečně mění dvě doporučení pro popis vícesvazkových monografií:

- V doporučení Popis vícesvazkových monografií <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./popis-vicesvazkovych-monografiu> se vypouští příklad nevýznamného názvu „1910-1920“ a díly označené časovým obdobím se nově budou popisovat po jednotlivých svazcích (příklady označení dílů časovým obdobím: Šikmý kostel, Dějiny české literatury 1945-1989, Dějiny zemí Koruny české). Označení časového období se bude zapisovat jako název části (245p). Soubory již založené zůstávají, nebudou se zpětně rozdělovat. Zbýlá část doporučení se nemění. Tato změna se samozřejmě netýká seriálů.
- Z doporučení Popis souborů/jednotlivých svazků učebnic. <https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./popis-souboru-jednotlivych-svazku-ucebnic-pdf.-485-kb> se vypouští bod III a nadále se tyto soubory pro kombinaci učebnice + pracovní sešity + metodiky nebudou vytvářet. Zbýlá část doporučení se nemění, tj. bod I, II a poznámky platí.
- Obě doporučení budou v tomto smyslu upravena a k 1.1.2026 vystavena v opravené podobě. Dotazy ke katalogizaci budou také zrevidovány.
- Je třeba důsledně dodržovat Doporučení pro vícesvazkové monografie, např. zásada stejného hlavního údaje o odpovědnosti u všech částí. Vícesvazkové monografie popisujeme „shora“ jen v daných případech, primární je popis po svazcích.

B) PS projednala a schválila následující změny na úrovni Doporučeného záznamu v souvislosti s přípravou přechodu na RDA Official a propojená data:

1. S platností od 1.3.2026 se na doporučené úrovni záznamu u české produkce zapisuje povinně i autoritní podoba jména nakladatele do pole 710 včetně podpole \$4 s kódem role „pbl“.
 - Příklad zápisu:
 - 264 -1 \$aPraha :\$bOeconomica, nakladatelství VŠE,\$c2025
 - 710 2- \$aNakladatelství Oeconomica\$7ko20251277660\$4pbl
 - Týká se povinně jen české produkce (u zahraniční produkce je dobrovolné) a korporativních nakladatelů (firem), nikoli osob.
 - Metodika tvorby autorit pro české nakladatele (korporace) je připravena, nyní je v připomínkování, vychází z metodiky pro tvorbu korporativních autorit. Bude vystavena na portálu Národní autority ČR. Již nyní je v bázi AUT cca 2000 záznamů pro nakladatele.
 - Pole 928 knihovny mohou zapisovat i nadále podle svých potřeb, pokud jim nepostačují odkazy v AUT.
2. V souvislosti s tím dochází od 1.3.2026 i ke změně používání kódu „pbl“ – dnes používán i pro vydavatele, nově bude zásadně jen pro nakladatele, a to pro všechnu produkci (českou i zahraniční).
 - Pro vydavatele budeme používat nový kód „isb“ (issuing body) – opět pro všechnu produkci.
 - Tzn. je potřeba opravit si většinu současných „pbl“ v bázích na „isb“ a začít „nově“ od 1.3.2026 – opět všechna produkce.
3. S platností od 1.3.2026 se na doporučené úrovni záznamu povinně zapisuje též podpole \$4 (kód role) u všech záhlaví v polích 1XX a 7XX. Netýká se samozřejmě záhlaví typu Autor/Název, tam se \$4 nadále neuvádí. (Zápis \$4 i na úrovni minimálního záznamu je vhodný).
 - Doporučený záznam pro textové monografické zdroje bude v tomto smyslu doplněn a k 1.3.2026 vystaven v upravené podobě. Také příručka katalogizace bude doplněna.
4. S platností od 1.3.2026 bude používán aktualizovaný kódovník rolí, jehož česká verze je nyní v připomínkování. Bude vystaven do konce roku 2025.
 - Jsou tam nové role nebo mají upravené označení.
 - Některé kódy/role jsou zrušeny a nahrazeny novými:

aft	autor doslovu, tiráže atd.	waw	autor doslovu
au	autor úvodu	win	autor úvodu (autor díla)
		wpr	autor úvodního textu (autor díla)
		wfw	autor předmluvy (jiný autor)
clb	spolupracovník	ctb	Přispěvatel
spm	Inspicient	stm	Inspicient
voc	Pěvec	sng	Zpěvák

- Většina dosavadních „au“ se převede na „wfw“

- C) PS projednala požadavek na zápis EAN u knižní produkce a schválila, že u knih i nadále není na žádné úrovni popisu povinné zapisovat EAN kód, a to ani v případech, kdy nemají ISBN. Knihovny si EAN mohou nepovinně zapisovat, pokud je to pro ně žádoucí.
- D) PS byla seznámena s přípravou aplikačního profilu pro monografie a se soupisem zdrojů dat (ontologií, řízených slovníků) navrhovaných pro jmenné zpracování pro přechod na RDA Official. Jsou vystaveny k připomínkování Pracovní skupinou.
- E) PS byla informována o možnosti kontroly dat před budoucí konverzí - v projektu Propojená data se připravuje kontrolní program, určený pro využití v knihovnách. Informace o možnosti využití půjde e-mailem na přelomu 2025/2026, doporučujeme využít a data si zkontrolovat.
- F) PS byla informována o systému Registr českých knih (ReČeK) – současný stav vývoje. Předpokládaný termín spuštění polovina 2026. Do systému přejde agenda Agentury ISBN. Pro knihovny to bude zdroj pro přebírání knižních metadat od nakladatelů.